БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 199 (17.183). • 31 август 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

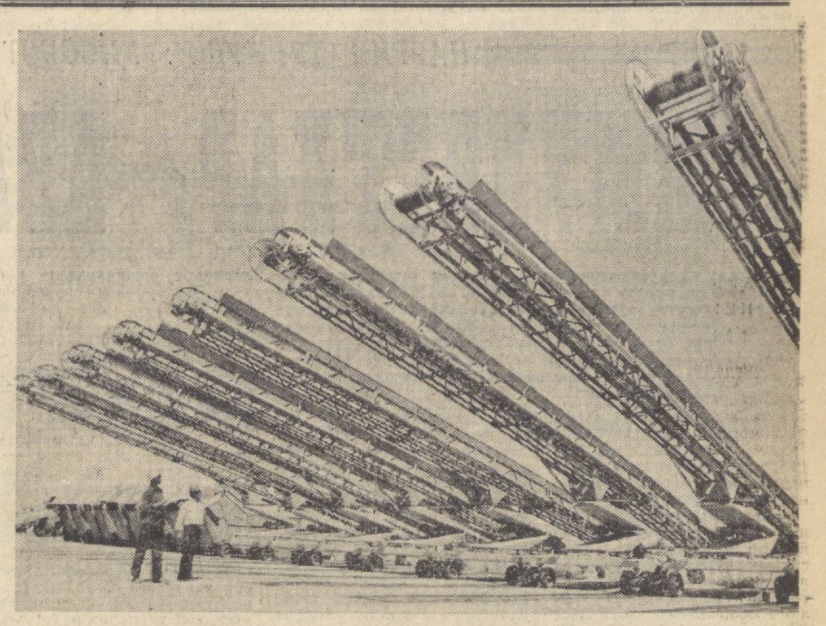

Хоразм области. Хонқа районидаги Октябрь 40 йиллиги номли пахта тайёрлаш пунктида бу йил 10 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» қабул қилинади. Суратда: мавсумга тайёрлаб қўйилган транспортёрлар.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРИБ, ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙИЧА ЯЛПИ ҲОСИЛНИНГ КАМИДА 65-70 ПРОЦЕНТИНИ МАШИНАЛАРДА ТЕРИБ ОЛАМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган илҳомбахш докладидан. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларидан руҳланган республикамиз пахтакорлари зарбдор йилда 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етиштириш, ялпи ҳосилнинг камида 65-70 процентини машиналарда териб олишга аҳд қилиб, ғўза парваришини кучайтирмоқдалар. Айни вақтда республика партия ва ҳукуматининг қарори асосида йиғим-теримга пухта тараддуд кўрилмоқда.

Республикамизнинг азамат механизаторлари ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олиб, «зангори кема»лар ва бошқа механизм-агрегатларни йиғим-теримга тахт қилиб қўймоқдалар. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» газетаси мусобақадош илғор механизаторларга сўз беради.

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

АҲДИМИЗ ҚАТЪИЙ

Касбим механизатор. Кўп йиллардан буён чопиқ тракторлари, пахта териш машиналарини бошқариб келяпман. Топшириқларни муттасил ошириб бажараман. Бу йил баҳор инжиқ келди, катта майдонларга чигит қайта экилди. Ғўза парваришида кўп қийинчиликлар юз берди. Бунинг устига қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди.

Биз, механизаторлар пахтакор дўстларимиз билан қўлни қўлга бериб астойдил ишладик, барча қийинчиликларни мардлик билан енгдик. Мен хизмат қилаётган Бурхон Ғозиев бошлиқ бригадага қарашли 124 гектар ерда мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштиряпмиз, гектаридан сўзсиз 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз.

Шу кунларда ғўза парвариши қизғин давом этмоқда. Чопиқ тракторларининг ҳаммаси узлуксиз ишлатилиб. ҳар бири билан кунига 4-5 гектар майдондаги ғўза культивациядан чиқариляпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1978 йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга чорловчи қарорини ўқиб чиқдик. шу асосда теримни тез ва соз ўтказишга қаратилган тадбирлар белгиладик.

Бу йил бригадамиз бўйича етиштирилган ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини машиналарда териб оламиз. Теримни узоғи билан 30-35 иш кунида тўла туғаллаймиз. Ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унумини ўтган йилдагидан камида 25 процент кўтарамиз. Колхозимиздаги 19 терим машинасининг ҳаммасини ремонтдан чиқариб. мавсумга шайлаб қўйдик. Яқинда механизаторларнинг кенгаши ўтказилди. Унда ғўза парваришини пахта терими бошлангунча, яъни 10 сентябргача қизғин давом эттиришга келишиб олдик. Шунгача бирорта чопиқ трактори пайкалдан чиқарилмайди.

Халқимиз ҳосил тақдири механизаторлар қўлида деб бекорга айтмаган. Чигит экишдан тортиб, пахта йиғим-теримигача бўлган ишларнинг деярли ҳаммасини хилма-хил машиналар, механизм-агрегатлар ёрдамида бажариб келяпмиз. Энди бир йиллик меҳнатимизга якун ясашимиз керак. Теримни ғоят қисқа фурсатда жадал суръатлар билан ўтказиш биз механизаторларнинг шарафли бурчимиз. Мен ҳам барча ҳамкасб дўстларим қатори ўзим бошқарадиган «зангори кема»ни мавсумга тахт қилиб қўйганман. Мавсумда 450 тонна пахта териш мажбуриятини оламан ва районимиздаги Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, ВЛКСМ XVIII съезди делегати Шамси Одиловни социалистик мусобақага чақираман.

Колхозимиз бўйича ўтган йили гектаридан 45,6 центнердан пахта ҳосили етиштирилиб. унинг 80 проценти машиналарда терилган эди. Бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш, унинг катта қисмини бункерлардан тўкишга азму қарор қилинди. Ҳозир ҳар туп ғўзада 10 тадан 12 тагача бўлиқ кўсак бунёдга келтирилди. Лекин бу чегара эмас. Юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплаш учун мусобақа кучайтириляпти. Машина теримига пайкаллар ажратиб бўлинди. Яқин кунларда карталарнинг четларидан айланма майдончалар тайёрлаш туғалланади. Дефолиацияни табақалаб ўтказиш чораларини кўряпмиз, химикатлар ташиб олинмоқда

Акам Абдулла Қўшақов колхозимизда бош инженер бўлиб ишлайди. У ҳам мавсумда «зангори кема»ни бошқарадиган бўлди. Бошқа тенгқурларим ҳам мен билан бир сафда ишлайдилар. Халқимиз айтганидек, ҳамма механизаторлар бир ёқадан бош чиқариб, ҳосил тақдирини терим машиналари ёрдамида ҳал қиламиз, ҳар бир механизаторнинг ўз зиммасига олган юксак социалистик мажбуриятини сўзсиз бажаришига эришамиз.

Жўрақул ҚЎШАҚОВ,
Самарқанд область Иштихон районидаги Навоий номли колхоз механик-ҳайдовчиси.

ЧАҚИРИҚНИ ҚАБУЛ ҚИЛАМАН

Колхозимиз меҳнат аҳли бу йил қаҳрамонларча меҳнат қилдилар. Баҳорги қийинчиликларни енгиб, 1.432 гектар майдонда 40 центнерлик мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди. Шу кунларда ҳам парвариш қизғин давом эттирилмоқда. Ҳосилга ҳосил қўшиш ойи ҳисобланган августни муваффақиятли якунладик. ҳар туп ғўзада 8—10 та тўқ кўсак ҳосил қилдик. Эндиликда кўсаклар сонини 15—18 тага етказиш. уларни тўла сақлаш, тезроқ очилтириб олиш ҳаракатидамиз.

Механизаторларимиз зарбдор йилни машина теримида янги зафарларга эришилган йилга айлантириш учун курашмоқдалар. Колхозимиз бўйича етиштирилган умумий ҳосилнинг 85 процентини. кўпчилик бригадаларда эса 90 процентигача «зангори кема»ларда териб олишга қарор қилдик. Халқимизда ваъда вафоси билан гўзал деган мақол бор. Механизаторларимиз сўз беришдими. албатта, унинг устидан чиқадилар. Кўп йиллик иш якуни буни тўла исбот этди.

Хўжалигимизда 15 терим машинаси бор. Янги 3 та машина харид қилинди. 18 машинанинг ҳаммаси мавсум давомида икки сменада ишлатилади. Шунга етарли механизатор кадрлар тайёрланди, улар малака ошириш курсларида ўқитилди. Терим машиналаридан ташқари тележкалар. кўсак узадиган ва чувийдиган механизмлар ҳам қўлдан чиқарилиб, мавсумга шай қилиб қўйилди.

Ўтган йиллар тажрибаси шуни кўрсатдики, машина иш унумини кўтариш учун бир қатор тадбирларни амалга ошириш керак. Дефолиация энг яхши агротехника муддатларида сифатли ўтказилиши, зарур топилган карталарга такрор дори сепилиши. бу иш ҳар туп ғўзада ўртача икки-учта кўсак очилганда бажарилиб .кўсакларнинг 65—70 проценти очилганда машина теримини оммавий равишда бошлаш керак. Ипатоволиклар методи асосида терим отрядлари тузиш мақсадга мувофиқдир. Ҳар бир группада 5—6 машина бўлса. терилган пахтани ташиш ҳам, техника хизмати кўрсатиш ҳам анча осонлашади.

Биз механик-ҳайдовчилар ўзаро маслаҳатлашиб. тажрибали механизаторларнинг маслаҳатини инобатга олиб, мавсумда ҳар бир машинада камида 250 тонна пахта теришга аҳд қилдик. Мени районимиздаги Навоий номли колхоз механик-ҳайдовчиси, район партия комитетининг бюро аъзоси Жўрақул Қўшақов машинада 450 тонна пахта териш шартини ўртага қўйиб мусобақага чақирди. Чақириқни жон-дилим билан қабул қиламан ва мавсумда бункерлардан 400 тонна дурдона тўкишга сўз бераман. Менга «17-ХВ» маркали машина биркитилди. уни укам Баҳодир билан сменалашиб бошқарамиз.

Машина теримига 1.220 гектар ер ажратилди. Ҳадемай дефолиация бошланади. Бу йил бир марта химикат сепиш билан баргларни тўла тўктиришга эришиш ниятидамиз. Дефолиацияни асосан аппаратлар ёрдамида ўтказамиз. Химикатлар ташиб олинмоқда ва хавфсиз жойларда сақланмоқда.

Машиналарда терилган пахтанинг сорти юқори бўлиши учун бункер—тележка — пункт методини кенг қўллаймиз. Пахтанинг ерга тўкилиб ифлосланишига асло йўл қўймаймиз. Умуман хўжалигимиз бўйича юз процент пахтани биринчи сортларга сотиш ниятидамиз. Ҳозир йўллар, кўприклар тузатиляпти, техника воситаларининг ҳаммасини шайлаб қўйганимизга анча бўлди.

Бу йил давлатимиз ёрдами. халқимиз меҳнати билан етиштирилган «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам исроф қилмай тезкорлик билан йиғиб-териб олиш, машиналарнинг ҳукмронлик ролини таъминлаш учун бутун куч-ғайратимизни сарф этамиз. план ва мажбуриятларни ортиғи билан адо этиб, ёруғ юз билан рапорт берамиз.

Шамси ОДИЛОВ.
Иштихон районидаги Навоий номли колхоз механик-ҳайдовчиси, ВЛКСМ XVIII съезди делегати.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу йил Сурхондарё областида 147 минг гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинади. Бу майдонлар август ойи ўрталаридаёқ ажратиб чиқилган эди. Ўсимликларнинг баргини тўктириш учун 70 самолёт, 250 та трактор аппарати ажратилди.

28 август кунининг иккинчи ярмида Қумқўрғон районида ғўзани самолёт билан дефолиация қилиш бошлаб юборилди. Тажрибали учувчи С. Н. Попов ўзи бошқараётган самолёт билан икки кунда 300 гектар майдондаги ғўзани сифатли дефолиация қилди.

Шунингдек, Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги», «КПСС XXV съезди» совхозлари, Гагарин районидаги «Пограничник», Абдулла Набиев номли совхозлар, Шўрчи районидаги Чкалов номли, «Шарқ юлдузи» колхозлари ҳамда Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» ва «Пахтакор» совхозларида ҳам эрта-индин ғўза дефолиациясини бошлаб юбориш учун ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди.

* * *

Дўстлик районидаги қўриқ ерда жойлашган Ленин номли совхозда дастлабки гектар майдондаги ғўзаларни самолётлар дефолиация қилди. Бу йил хўжаликда «оқ олтин»нинг ҳаммасини қўл меҳнати ишлатмай териб олиш мўлжалланмоқда.

Жиззах областидаги бошқа хўжаликларда ҳам ғўзани дефолиация қилишга киришилди. Экин 69 самолёт ва «ОВХ—14» маркали 177 пуркагич асбоб ёрдамида дориланмоқда. 132 минг гектар майдондаги ғўзанинг ҳаммасини қисқа муддатлар ичида ва юқори сифатли дефолиация қилиш планлаштирилмоқда.

ЕР БАҒРИ РАЗВЕДКАЧИСИ КОМПАСИ

Тошкентда «Нефть ва газ ресурсларини ҳажмий-генетик чамалаш методлари» проблемасига бағишланган кенгаш бўлиб ўтди. СССР Фанлар академияси, СССР Геология министрлиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Геология министрлиги, бошқа илмий муассасалар томонидан уюштирилган бу учрашувда Москва, Ленинград, Тошкент, Новосибирск, Киев, Душанба, Ашхобод, Фарғона, мамлакатдаги бошқа шаҳарларнинг олимлари ва мутахассислари қатнашдилар.

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг нефть ва газ конлари геологияси ва разведкаси институтида муҳокама қилинган докладларда Совет Иттифоқининг турли регионларида ер бағри разведкачисининг ўзига хос компаси — нефть ва газ ресурсларини ҳажмий-генетик чамалаш методларидан фойдаланиш ва бу метод тараққиётининг асосий якунлари баён қилиб берилди. Муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган методларни қўлланиш соҳаларини кенгайтириш ва назарий асосларини янада ривожлантириш борасида қилинадиган ишлар белгилаб олинди.

(ЎзТАГ).

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-29»—«СОЮЗ-31»:

ЕРНИ ФОТОСУРАТГА ОЛИШ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 30 август. (ТАСС). Владимир Коваленок, Александр Иванченков, Валерий Биковский ва Зигмунд Йендан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичида тўрт кундан бери ишлаяпти.

Экипаж бугунги иш кунининг катта қисми атроф муҳитни ўрганиш ва табиий ресурсларни тадқиқ этиш программасига бағишланган экспериментларга ажратилди.

Космонавтлар Биковский ва Йен Ер юзаси ва жаҳон океани акваториясини кузатяптилар ва фотосуратга оляптилар. Фотосуратлар Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг мутахассислари биргалашиб ишлаб чиққан кўп зонали МКФ-6М аппарати ёрдамида олинмоқда.

Комплекс ичида «Поляризация» эксперименти ўтказиляпти. Бу экспериментнинг асосий вазифаси илмий аппаратлар аниқ ўрнатилишига ландшафт ва атмосфера ҳолатининг таъсирини аниқлашдан иборатдир.

СССР ва ГДР олимлари ишлаб чиққан қўшма экспериментлар, жисмоний машқлар билан шуғулланиш, телевизион репортаж кўрсатиш ҳам бугунга мўлжалланган.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра, «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-31» орбитал комплексининг ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Коваленок, Иванченков, Биковский ва Йен ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

БАЙРАМГА — МЕҲНАТ ТУҲФАЛАРИ

«Фарғонанефть» бошқармасининг коллективи ўзларининг анъанавий байрамлари — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунини меҳнатда янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб олмоқда. Йил бошидан буён ер ости хазиналаридан планга қўшимча равишда қарийб 17 миллион кубометр табиий газ қазиб олинди. Беш йилликнинг учинчи йили социалистик мажбурияти муддатидан барвақт бажарилди.

Фарғоналик газ қазиб чиқариб олувчилар йил охиригача топшириққа қўшимча равишда яна камида уч миллион кубометр арзон ёқилғи қазиб чиқаришга сўз бердилар.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси. Сурия Араб Республикаси Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Ҳаддам Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан 29 август куни Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси. СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

30 август куни Москвада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Сурия Араб Республикаси Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Ҳаддам ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар чоғида Яқин Шарқдаги аҳволга, Яқин Шарқ можаросини одилона бартараф этиш учун олиб борилаётган курашга алоҳида эътибор берилди. Ҳар икки томонни қизиқтирадиган баъзи бир актуал халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди. Турли соҳаларда Совет — Сурия ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари ҳам муҳокама қилинди.

(ТАСС).

КОСМОСГА БАҒИШЛАНГАН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТАСС махсус мухбири Н. Железнов билан АДН махсус мухбири Г. Хиршберг Учишни бошқариш марказидан хабар қиладилар.

29 августда қўшма экспедиция «Салют-6» орбитал станциясида «Интеркосмос» байроғи остида иш бошлаганлигининг учинчи кунида экипаж аъзоларининг матбуот вакиллари билан суҳбати бўлиб ўтди.

Бошқариш марказидаги катта телевизион экранда тўртовлон аҳил космонавт намоён бўлади. Улар ўтирган стол тепасида СССР ва ГДРнинг давлат герблари, В. И. Ленин, Л. И. Брежнев, Э. Хонеккернинг портретлари кўзга ташланади. Бирлашган экипаж номидан В. Коваленок бошқариш марказига тўпланган совет журналистларини, шунингдек учишнинг боришини ёритаётган социалистик мамлакатларнинг мухбирларини табриклайди. Космонавтларга саволларни «Союз-31» кемаси экипажининг дублёрлари В. Горбатко билан Э. Келлинер берадилар.

«Нойес дойчланд» газетаси мухбирининг ГДР тадқиқотчи-космонавти З. Йенга берган биринчи саволи: «Сиз шу космик учиш вақтида қандай ҳис-туйғуларни бошдан кечирмоқдасиз?»

З. ЙЕН: Немислардан биринчи бўлиб космосга учиш менга ишониб топширилганлигидан бахтиёрман. Бу учиш — халқларимиз ўртасидаги мустаҳкамланиб бораётган ҳамдўстликни ифода этади. Учишни тайёрлаган кўпдан-кўп кишиларга ташаккур билдиришни, партияларимизнинг раҳбарларига самимий миннатдорчилик изҳор этишни истайман.

АДН агентлигининг, Братиславадаги «Правда» газетасининг ва совет телевидениесининг мухбирлари «Салют-6» станциясида ўтказилаётган экспериментлар қандай илмий мақсадларга хизмат қилади, деб сўрадилар.

А. ИВАНЧЕНКОВ: фақат бир мисолни айтиб ўтаман: дўстларимиз бир неча кундан кейин Ерга вазнсизлик шароитида ҳосил қилинган янги материаллар ва қотишмаларнинг янги намуналари солинган сал кам 25 та капсулани олиб тушадилар. «Қотишма» ва «Кристалл» технология печларимизнинг иккаласи ҳам деярли тўхтовсиз ишлаб турибди.

«Советская Россия» газетасининг мухбири В. Биковскийдан: «Сиз Коваленок ва Иванченков билан Ерда уч ойдан кўпроқ муқаддам учрашган эдингиз. Дўстларингизни қандай ҳолатда кўрдингиз?» — деб сўради.

В. БИКОВСКИЙ: дўстларимиз ўзгаришмаяпти. Улар аввалгидек қувноқ, хушчақчақ, станцияда зўр маҳорат билан ишламоқдалар, вазнсизлик шароитида метеор каби учиб юрибдилар, бироқ улар бошқариладиган метеорлар...

ГДР радиоси билан «Фолькармее» газетаси мухбирларининг З. Йенга саволи: «Совет ўртоқларингиз билан қандай ишламоқдасиз? Вазнсизлик шароитида ўзингизни қандай ҳис этмоқдасиз?»

З. ЙЕН: дўстларимиз бизни самимий кутиб олдилар, менга вазнсизликда биринчи қадамлар қўйишимга ёрдам бердилар. Володя билан Сашага уйларидан ёзилган хатларни бериб қўйишни менга ишониб топширилганлигидан хурсанд бўлдим. Уларнинг бахтиёр чеҳраларини кўрсангиз эди. Ҳаммамизнинг кайфиятимиз жуда яхши. Мен вазнсизлик шароитига кўникиб қолдим. Ҳозир қандайдир эркин, шод-хуррам ҳолатдаманки, уни ифодалаш амри маҳол.

«Известия» ва «Комсомольская правда» газеталарининг мухбирлари яна икки кундан кейин янги ўқув йилига қадам қўядиган бутун дунё болаларига экипаж аъзоларининг қандай тилаклари бор, деб сўрашди.

В. КОВАЛЕНОК: мактаб остонасига қадам қўйган болаларнинг ҳаммасига улар билим йўлидаги қадамларни ҳамиша тинч осмон остида қўйишларини тилаймиз.

З. ЙЕН: барча болаларга, улар қандай касбни танлаб олишларидан қатъи назар ҳар бир ишни севимли иш деб ҳисоблашларини тилайман.

В. БИКОВСКИЙ: бизнинг журналистлар билан учрашувимизни кўп болалар кўраётган бўлса керак деб ўйлайман. Улар шуни ёдда тутишсинки, ҳар қандай катта ишга қўйиладиган биринчи қадам мактаб остонасидан бошланади.

«Правда» газетасининг мухбири экипаж аъзоларидан планетамиз космосдан қандай кўринади, деб сўради.

З. ЙЕН: Ер шу қадар гўзалки уни сўз билан ифодалаш қийин. Ер думалоқ эканлигини «кашф» этдим. Сизлар буни дарсликлардан биласизлар, биз эса ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз. Иллюминатордан нари кетгинг келмайди. Бироқ бунинг иложи йўқ — бошқа ишлар кўп.

А. ИВАНЧЕНКОВ: яқинда биз Антарктида устида одатдан ташқари кумушсимон булутларни кўрдик, тўфонни кузатдик, кўз ўнгимизда ёз тугаб бормоқда — Жанубий районларда экинларнинг сарғиш квадратлари ўрнида шудгорларнинг қора квадратлари пайдо бўлди.

Бирлашган экипажнинг журналистлар билан учрашуви икки алоқа сеанси мобайнида давом этди. Матбуот конференцияси охирида космонавтлар ўзлари билан бирга космосга интернационал учишнинг қандай ёдгорликлари ва рамзий белгиларини олиб чиққанликларини айтиб бердилар.

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ.

ЯНГИ ГИГАНТ КОРХОНА

АНДИЖОНДА ИП ГАЗЛАМА КОМБИНАТИ ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ

Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати Ўзбекистондаги ишлаб чиқарувчи кучларни янада ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Республикамизда янги-янги саноат корхоналарининг тобора кўпроқ бунёд этилаётганлиги ҳамда мавжудларининг тезкорлик билан энг замонавий асбоб-ускуналар билан қайта қуроллантириб реконструкциядан чиқарилаётганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир.

КПСС тарихий XXV съезди қабул қилган 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида Ўзбекистонда янги ип газлама комбинати қурилиши белгиланган эди. Партия съезди кўрсатмаларини изчиллик билан ҳаётга кенг татбиқ этаётган республикамиз бинокорлари яқинда янги катта бир юмушга қўл урдилар Андижон шаҳрининг шимоли-ғарбий қисмида йигирув-тўқув фабрикасига замин қуйиш учун дастлабки кубометр тупроқ қазиб олинди. Андижон ип газлама комбинати қурилиши бошланди.

Янги гигант корхона цехлари ёнида ҳар томонлама қулай ва обод тўқимачилар шаҳри ҳам бунёд этилади. Шинам уй-жой биноларидан ташқари шаҳарчада 1200 ўринга мўлжалланган учта ётоқхона, учта болалар боғчаси, ўрта мактаб қуриш кўзда тутилмоқда.

Комбинат Ўзбекистондаги энг йирик ва улкан енгил саноат корхоналаридан бири бўлади. Қўли гул бинокорлар ва лойиҳачилар тўқимачилар учун барча қулайликларни яратиш ва уларнинг меҳнат шароитларини анча енгиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилишяпти.

Корхонада меҳнаткашлар севиб харид қиладиган миткаль, саржа, фланель ва сатин ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Бу ерда йилига салкам юз миллион квадрат метр ҳажмида турли хил сифатли газламалар тўқиш режалаштирилган.

Андижонликлар ҳозирдаёқ бўлажак тўқимачилар, йигирувчилар, мастер ёрдамчиларини тайёрлашга катта эътибор беришмоқда. 300 нафарга яқин йигит-қиз ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқди. Йил охиригача салкам 1,5 минг ёш андижонлик тўқувчи касбини эгаллаб олади.

Бўлажак комбинатнинг ўз стипендиатлари ҳам бор. Ўн киши Тошкентдаги тўқимачилик ва енгил саноат институтига ўқишга юборилди.

Гўзал Фарғона водийсида яна бир комбинат иш бошлайдиган кунлар узоқ эмас.

«КОСМОС-1029» ПАРВОЗДА

1978 йил 29 августда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1029» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишламоқда. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

КОММУНИСТЛАР—АВАНГАРД

Завод ва фабрикалардаги, қурилиш ва транспорт ташкилотларидаги, колхоз ва совхозлардаги цех партия ташкилотларида, партия группаларида ҳисобот-сайловлар энг зўр мавсумда. Партия ташкилотларининг ҳаётида энг муҳим воқеа ҳисобланган бу йиғилишлар зўр уюшқоқлик билан ўтмоқда. Коммунистлар зарбдор йил вазифаларини кенг муҳокама қилиб, уларни амалга оширишга юзасидан таклиф ва мулоҳазалар билдирмоқдалар.

ИЛҒОРЛАР КПСС САФИГА

Самарқанд шаҳар Сиёб районидаги «Труд женщин» бадиий гилам фабрикаси бошлангич партия ташкилотида [illegible] 82 коммунист бор. [illegible]

[illegible]

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИШЧАНЛИК РУҲИДА

[illegible]

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧУҚУР ТАҲЛИЛ

Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз устахонаси қошидаги цех партия ташкилоти [illegible]

[illegible]

О. ПУЛАТОВ,
Хонқа районидаги «Шохли меҳнат» газетасининг редактори.

оламда нима гап

ЮГОСЛАВИЯ—ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАЛЛАНДИ

Хуа Гофэннинг Югославияга визити тугалланганлиги муносабати билан Белград матбуотида эълон қилинган ахборотда [illegible]

[illegible]

ТЕҲРОН. 29 август. (ТАСС). Бугун Хуа Гофэн визит билан Эрон пойтахти Теҳронга келди. Аэродромда уни Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий кутиб олди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БОНН. ГФРнинг Претория ирқчи режими билан [illegible]

● НЬЮ-ЙОРК. [illegible]

(ТАСС).

МУСТАҲКАМ ДЎСТЛИК АЛОҚАЛАРИ

Ҳиндистон — Совет дўстлиги [illegible]

1950 йилда Совет — Ҳиндистон савдосининг ҳажми атиги 10 миллион рупияни ташкил этди, бу йил эса [illegible]

[illegible] (ТАСС).

Узбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетининг Олтиариқ районлараро бирлашмасида терим агрегатлари ремонти жадаллик билан олиб борилмоқда. Мавжуда Абдуллаева бошлиқ устахонанинг агрегатларни мавсумга шайлаш жойида комбайн кўрсатилмоқда. Бу ерда асосан турсуной-чи кизлар ишлашади. Улар сменага топшириқларни ҳамиша ошириб бажаришмоқда. Суратда: уста Мавжуда Абдуллаева (ўртада) слесарлар Рафуат Раҳимова ва Роза Кодирова билан ремонтдан чиқарилган шпинделни кўздан кечиришмоқда.

Г. Бойко фотоси (ЎзТАГ).

МУЛЛАЖИРИНГ БЎЛСА БАС...

ФЕЛЬЕТОН

Америкалик таниқли сатирик Арт. Бухвальд «Интернэшнл геральд трибюн» газетасида босилган ушбу фельетонда фақат давлат мактабларидан [illegible]

[illegible]

Арт. БУХВАЛЬД. (АПН).

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ АНЪАНАВИЙ АВГУСТ КЕНГАШЛАРИДА

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

САМАРҚАНД [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Самарқанд районининг халқ маорифчилари [illegible]

[illegible]

ЭКОНОМИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СИФАТ УЧУН «АЪЛО» БАҲО

Марғилон ёғочсозлик заводининг «ВО-6» маркали пайраха плиталаридан тайёрланган мебеллар [illegible]

[illegible] (ЎзТАГ).

ИРРИГАТОРЛАР УЧУН

Андижон «Ирмаш» махсус конструкторлик бюроси Ленинград «Земмаш» илмий-тадқиқот институти [illegible]

[illegible] (ЎзТАГ).

ОЛИМЛАР ВА БОҒБОНЛАР ҲАМКОРЛИГИ

[illegible]

(ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

Узбекистон ССРда истиқомат қилаётган, етти ва ундан ортиқ бола туғиб [illegible] СССР Олий Совети Президиумининг 1978 йил 25 август [illegible] ... Президиумининг ёрлиги топширилди. (ЎзТАГ).

Улуғбек номидаги Фарғона Давлат педагогика институти ярим ўтказгичлар лабораториясида ярим ўтказгичли плёнкали элементларнинг электрофизик, оптик ва механик хусусиятлари тадқиқ қилинмоқда.

Фотомухбир С. Безносовнинг ушбу суратида (чапдан) физика-математика фанлари кандидати Э. Абдуллаев ва лаборатория раҳбари, институт ректори, физика-математика фанлари кандидати Б. Отақуловлар навбатдаги тадқиқот ишларини ўтказмоқдалар.

«Совет Ўзбекистони» Редакция почтасидан

◆ БИР УМРГА МИННАТДОР
◆ ҚИШЛОҚДА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШ МАСАЛАЛАРИ
◆ ТАРИХИЙ ЁДГОРЛИКЛАР — КЎЗ ҚОРАЧИҒИМИЗ
◆ СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК УЧУН
◆ ЎРОҚ ВА БОЛҒА ҲАМКОРЛИГИ МАДҲИ
◆ УЙ-ЖОЙ ФОНДИДАН ФОЙДАЛАНИШДА ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ МУҲИМ ОМИЛДИР

Совет кишиси фазилати

РАҲМАТ, СИЗГА ОДАМЛАР!

ЛАВҲА

Киши ҳаётида шундай унутилмас дақиқалар бўладики, умр поёнига қадар у вужудингизни бир лаҳза бўлса-да тарк этмайди. Қаламга олинаётган бу воқеа ҳам ҳар бир газетхонни беҳад ҳаяжонлантириши ва тўлқинлантириши, шубҳасиз.

...Баҳор нафаси чулғаган стадионнинг ям-яшил майдони йўлагида картинг мусобақаси давом этарди. Қадимий Шаҳрисабзнинг ўн минг нишилик стадиони Қашқа воҳасининг турли бурчакларидан ташриф буюрган спорт мухлислари билан гавжум. Ахир, картинг беллашувини ким ҳам завқ-шавқ билан томоша қилмайди, дейсиз! Ана оқ юзли, бошидаги яшил каскаси остидан чиқиб қолган бир тутам сариқ сочлари шамолда силкинаётган спортчи зум ўтмай ҳамманинг диққатини ўзига тортди. У дастлаб стартда шошилмади, илк даврадаёқ ёнидагиларнинг йўналишини ҳис этди-ю аста-секин тезликни оширди. Олдинда фақат икки спортчи бир-бирини қувиб, олға интиларди. Трибунадаги мухлисларнинг «Борис, олға!», «Борис, олға!» деган қийқириғи эшитиларди. Ниҳоят, у иккинчи ўринда бораётган спортчини ҳам ортда қолдирди. Олдинда клубдоши Юрий Проскурин. Уни қувиб ўтиш анча оғир. Финиш орасидаги масофа эса тобора қисқармоқда. Борис Юрийнинг йўлакнинг қай томонига интилаётганини чамалаб, картинг тезлигини оширди. У Юрийга етиши биланоқ унинг чап томонидан ўзиб ўтишни мўлжаллади. Бироқ, тўсатдан картингнинг олдинги ғилдираги йўлак четидаги барьерга чиқиб кетди. Шу пайт нимадир қарс этиб, катта тезликдаги картинг силкиниб, юқорига кўтарилди-ю тўхтаб қолди. Стадион майдонидаги «Тез ёрдам» машинаси, мусобақа судьялари, автомотоклуб ходимлари зум ўтмай воқеа содир бўлган жойга етиб келишди.

Йўлакдаги тахта спортчининг чап сони юқорисидан кириб, орқа қобирғанинг остидан чиқиб қолган эди. Тўғри, даҳшатли бу манзарадан ҳар қандай кишининг шошиб қолиши табиий. Тез ёрдам кўрсатувчилар ранги оқарган, хушёр бўлса-да, ҳаракатсиз Борисга дарҳол укол қилишиб, уни носилкага ётқизишди. Кўп ўтмай, уни «Тез ёрдам» машинасининг ҳаяжонли сигнали билан шаҳар марказий касалхонасига олиб келишди. Якшанба куни эмасми, навбатчи врач шошиб қолди. Врач аввал Борисни зудлик билан жарроҳлик бўлимига ётқизишни тайинлаб, атрофдагилардан эса хирургларни олиб келишга кўмаклашишни сўради. Бу ерга ДОСААФ автомобиль мактабининг директори Б. Ўринов ва Борисnинг клубдошлари хирургия ва реанимация бўлими мудирлари Жўра Жалилов ҳамда Наримон Алимовларни зудлик билан операцияга етказиб келишди. Қарийб йигирма йилдан буён жарроҳлик тиғининг муолажадаги чинакам қудратини намойиш этиб, райондагина эмас, воҳада танилган, Самарқанд Давлат медицина институтининг илмий ходими, ажойиб шифокор Жўра Жалиловчинг тажриба ва маҳорати яна қўл келди. У операция хонасига йўналганча йўл-йўлакай халатини кияркан, спортчининг ҳозир нақадар азобланаётганлигини кўз ўнгига келтирди. Қўлидаги соатига қаради. Орадан етти минут ўтибди. У операция столига яқинлашаркан Борисnинг умумий аҳволини кўздан кечирди. У дарҳол врачларга қон тайёрлашни ва спортчига наркоз беришни тавсия этди. Реаниматор Наримон Алимов наркоз беришга, жарроҳлар Холбобо Жомов, Володя Губриенко, Омон Ўриновлар қон группалари аниқланган донорларни йиғиш ва қон тайёрлашга киришдилар. Ҳамширалар Гулжаҳон Бозорова, Зоя Илена, Лила Ҳалиляевалар операция асбобларини тайёрлашди.

Операция... Ҳамманинг бутун диққат-эътибори бош жарроҳнинг қўл ҳаракатларига қаратилган. Нигоҳларда чуқур ҳаяжон ва қўрқинч аломатлари сезилиб турибди.

Қандай бўлмасин, организмга зарар етказмай тахтани зудлик билан олиш керак! Хўш, сон суягининг чаноққа туташ жойидаги оёқни «озиқлантирувчи» тўқималар ва қон томирлари остидан ўтиб, орқа қобирғанинг пастидан тешиб чиққач тахтани қандай қилиб олиш мумкин? Қон тайёрми?.. Ақл ва ирода қудрати билан сонияларда саволлар ҳал этиларди!..

Олий ҳимматли, мард одам бир лаҳзада дўст орттиради, дейишади. Зум ўтмай ташқарида врачнинг биринчи группа қони бўлган кишиларни сўрагани эшитилди. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумида сиртдан Борис билан таҳсил кўраётган спортчи дўсти Равил Халиулин биринчи бўлиб қон қуйиш бўлимига кирди.

— Мендан қон олингизлар! Қон группаси аниқланган!..

— Борис оиламиз учун энг қадрли инсон. Турмуш ўртоғим Наталия ҳам, мен ҳам қон беришга тайёрмиз. Қонимиз группаси ҳам биринчи, — деди қатъият билан автомобиль мактабининг методисти Юра Исажонов.

Кўп ўтмай ихтиёрий равишда спортчилардан Расул Рўзиев, Володя Патрихалка каби 18 киши навбатга тизилишди. Ташқарида бутун вужуди бир тутам бўлиб безовталанаётган Бориснинг хотини Елена уларни кўрди-ю ҳаяжондан кўзларига шашқатор ёш қуйилди.

Жарроҳлар аввал тахтанинг организмдан чиққан қисмини эҳтиёткорлик билан кесишди, сўнг ўз йўлидан қайта тортиб олишди.

Бир неча дақиқалардаёқ ўнлаб кишиларнинг ҳаётбахш қони Борис вужудини илитди. Операция тугаб, у ҳушига келди. Кўзларини очди-ю атрофидаги олийҳиммат одамларни, аллақачоноқ юрагига ҳаёт ришталари туташган ва хавотир аралаш мамнунлик билан боқиб турган чеҳраларни кўрди. Гўё унинг кўзлари «Раҳмат, сизга одамлар!» деяётгандек эди.

Жарроҳ Жўра Жалилов енги билан пешонасидаги терларини артаркан, Бориснинг юзига суқланиб боқди. У хонасига кириб, чуқур нафас олганча стулга суянди-ю, яна хаёлларга толди: спортчи-да, чидам ва иродасини қаранг! Дўстларини айтмайсизми, бир нафасда шунчалик қон тўпланибди. О, инсон ҳиммати, қадр-қиммати, виждон тарозисида ўлчаб бўлмас дунёвий фазилатлар..

Қанотли туйғуларга чўмган Жўра ака оқшом уйга қайтмади. У Самарқандга, медицина институти хирургия кафедрасининг мудири, меҳрибон мураббийси Рауф Йўлдошевич Омеровга телефон қилди. Воқеани сўзлаб, беморнинг аҳволини тушунтирди. Устоз билан маслаҳатлашиб, зарур кўрсатмалар олди.

—Беморнинг аҳволи бир оз енгиллашиши билан институтимиз клиникасига ўтказишингизни тавсия этаман! — деди профессор телефонда. Операциядан сўнгги иккинчи куч тонгини жарроҳ Ж. Жалилов бемор ёнида кутиб олди. У Бориснинг ўнг қўлини тутганча юрак уришини эшитиб кўрди. Бемор бошида касаллик варақасини тутиб турган шогирдларига юзланганича деди:

— Яна қон қуйиш керак!..

Яна Бориснинг дўстлари, қалби саховатга тўла одамлар ёрдамга келишди. Шу куниёқ автомобиль мактабининг курсантларидан 28 киши ихтиёрий равишда қадрдон дўсти учун ҳаётбахш қон топширишди. Улар турли миллат фарзандлари Сергей Тўраев, Ихтиёр Бойназаров, Мухтор Муҳсинов, Азамат Ҳасанов, Абдивали Тўраев ва бошқалар. Биринчи ҳафтадаёқ Борис ўзини анча енгил ҳис этди. Бир нафас бўлсада, меҳрибон дўстлари унинг ёнидан силжимади. Жўра Жалилов бошлиқ шифокорлар жароҳатланган Борисни ҳаёт қучоғига қайтариш учун бутун билим ва тажрибаларини аямадилар. Самарқандда эса бир ой давомида унга институт олимлари Ғайрат Юсупов, Рафиқ Сатторовлар ва кўпгина ҳамширалар чинакам ғамхўрлик кўрсатишди. Қарши чўлидаги йирик сув омбори — Таллимаржон қурилишида шофёрлик қилаётган, қарийб 15 йилдан буён спортнинг картинг мусобақаларида қатнашаётган Борис Михайлов ана шу тарзда ўзи севган олижаноб одамлар қучоғига қайтди. Яқинда у техникумни тугатганлиги ҳақидаги имтиёзли дипломни олди. Битирувчиларнинг тантанали кечасида сўзга чиққан Борис кўзларига қуюлиб келаётган севинч ёшларини тўхтата олмай дил сўзларини айта олди, холос:

— Раҳмат сизга, одамлар!..

Бозор НОМОЗОВ,
Шаҳрисабз райони.

БУ ҲАҚДА ЎЙЛАБ КЎРИШ КЕРАК

ЗЕРИКАРЛИ ОҚШОМЛАР

Косон районидаги Ворошилов номли колхознинг Бойтерак қишлоғи хонадонларида электр чироқлари порлаганига ҳам ўн йил бўляпти. Дастлаб бу қулайликдан колхозчиларнинг боши кўкка етганди. Телевизор, холодильник, радиоприёмниклар ва бошқа электр ашёлари хонадонларга кўрк бағишлади. Бироқ, электрнинг нотўғри тақсимланиши туфайли уларнинг кўпи ишдан чиқди.

Бунга сабаб нима? Қишлоқда, аввало, симёғочлар нотўғри ўрнатилган. Уйларда монтаж ишлари хавфсизлик қоидалари асосида бажарилмаган. Тунда кўчалар қоронғи.

Қишлоқ марказида ўрнатилган трансформатор тўрт юзга яқин хонадонни электр билан бир текис таъминлай олмайди. Шунинг учун ўтган йили қишлоқ аҳолиси пул тўплаб, янги трансформатор сотиб олган эди. Бунинг устига қишлоқда монтёр йўқ. Эгасизликдан трансформаторга ҳар ким билганича уринади. Хавфсизлик чоралари кўрилмаган. Электр бўлганда ҳам бир линия яхши ёнса, иккинчиси зўрға қизаради.

Колхозчилар кундузги меҳнатдан сўнг маданий ҳордиқ чиқариш имкониятига эга бўлмаяпти. Биргина электр эмас. Бойтеракда замонавий тартибда қурилган мактабнинг қўшимча синф хоналари ва магазиндан бўлак бирорта маданий-маиший объектни учратиш қийин. Қишлоқ аҳолиси ошхона, новвойхона, боғча-ясли, клуб, кутубхона, ҳаммом, сартарошхона, маиший хизмат уйи, телефон. Қарши шаҳрига олиб чиқадиган йўлга эҳтиёж сезмоқдалар.

Ўтган йили Косон район колхозлараро қурилиш бошқармаси қишлоқда фельдшерлик-акушерлик пункти учун бино қуриш юзасидан лойиҳа-смета ҳужжатларини тузган эди. Шунга кўра, бу ерда 5917 сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши лозим эди. Қурилиш пунктининг жойи аниқланди, бир неча машина ғишт ва шағал келтирилди, сўнг шундайлигича қолиб кетди. Қурувчилардан ҳамон дарак йўқ.

Косон район партия комитети ва район ижроия комитети қишлоқдаги мавжуд камчиликларни тугатишда, маданий қурилиш ва ободончилик ишларини ривожлантиришда зарур амалий тадбирлар белгилайдилар, деган умиддамиз.

М. ХОЛМУРОДОВ.

ҚУРИЛИШ СИФАТИ — АСОСИЙ МЕЗОН-КУ?

ЎЗИБЎЛАРЧИЛИК ҚАЧОНГАЧА?

Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги тобора ўсиб бормоқда. Бунинг учун улар партия ва ҳукуматимиздан беҳад миннатдордирлар. Моддий фаровонликнинг белгиси сифатида шаҳар ва қишлоқларимизда кўплаб шинам турар-жой бинолари тикланаётир. Бундай дилни қувнатадиган манзарани Наманган областининг Норин райони шаҳар ва қишлоқларида ҳам кўриш мумкин. Бошқа жойлардаги каби бу районда ҳам аҳолининг оғирини енгил қилиш мақсадида уларга якка тартибда турар-жой қуриш ва шахсий уй-жойларни ремонт қилиб беришга ихтисослаштирилган ремонт-қурилиш участкаси ташкил этилганди. Нориндаги 10-РСУ бир неча йилдан буён фаолият кўрсатяпти.

Ушбу ремонт-қурилиш ташкилотида ўтган йиллар давомида белгиланган планлар дуруст бажариб келинган. Бунда коллективнинг ҳиссаси катта, албатта. Лекин 1978 йилнинг ўтган ойларидаги меҳнат натижалари ниҳоятда ачинарли бўлди. Фактларга мурожаат қиламиз. Ремонт-қурилиш ташкилотида май ойида ишлаб чиқариш планига кўра, хизматни реализация қилиш ҳажми бўйича 14 минг сўмлик иш бажарилиши керак эди. Амалда эса 8,2 минг сўмлик реализация қилинди, холос.

Барча қурилиш ва ремонт-қурилиш коллективлари зарбдор йил социалистик мусобақаси авж олдирилаётган, маҳсулот ва хизмат кўрсатиш ҳажми ўсиб бораётган бир пайтда юқоридаги кўрсаткичларни қандай изоҳлаш мумкин?!

Сифат ишнинг асосий мезони ҳисобланади. 10-РСУ коллективи кейинги пайтларда сифатсиз иш бажаришни одат қилиб олди. Бунга райондаги «Победа», «Ўзбекистон» ва бошқа колхозлар қишлоқларида меҳнаткашларнинг шахсий уйлари ремонти бўйича бажарилган ишлар гувоҳлик беради. Бу ташкилотда меҳнатни илмий асосда ташкил этишга панжа орасидан қаралмоқда. 10-ремонт-қурилиш участка бошлиғи, ўрта махсус маълумотли бинокор Ҳ. Умаров кундалик майда икир-чикирлар билан банд бўлиб қоляпти. У кадрлар сифат составини яхшилаш, ёш бинокорларга ҳунар ўргатиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш каби ҳаётий муҳим ишлар ҳақида кам ўйлайди. Қурилиш объектларида бўлиб, дурадгорлар ва буюртмачиларнинг ҳолидан тез-тез хабар олмайди. Шунинг учун ҳам бу ташкилотнинг айрим усталари ўз билганларича ва қўлларидан келганча иш қилишга ўрганиб қолишган. Натижада пол учун мўлжалланган ёғоч материаллар ностандарт ва сифатсиз тайёрланмоқда.

Ташкилотда иккита прораблик участкаси мавжуд. Ҳар икки участкага олий маълумотли мутахассислар: С. Хўжамбердиев ва О. Турдиалиевлар бошчилик қилишаётгани кўнгилли хол, албатта. Лекин инженер-прораб Олимжон Турдиалиев ишнинг сифати учун эмас, балки буюртмачидан смета-процентовкадаги суммани олиш билан овора. Ташкилотнинг бухгалтерия ходимлари буюртмачилар билан ҳисоб-китоб қилиш ўрнига бу ишни прорабларга юклаб қўйиб, молия-ҳисобот тартиботини бузмоқдалар.

Шуниси ачинарлики, бундай ҳолатга барҳам беришда мутасадди ташкилотлар ва район архитектураси мутахассислари принципиаллик кўрсатмаяптилар. Бу ташкилотда ўзибўларчилик ҳолати қачонгача давом этади?

О. МУСАЕВ,
Наманган области.

ҲАММА НАРСА ИНСОН УЧУН

УЙЛАР ЯНАДА ОБОД БЎЛАДИ

Жаҳонда ҳеч бир мамлакатда қурилиш кўлами биздагидек кенг бўлмаса керак. Мамлакатимизда меҳнаткашлар турмуш шароитини янада яхшилаш мақсадида кўплаб шинам уй-жойлар қурилмоқда. Айни чоғда уй-жой фондидан фойдаланиш ва унинг сақланишини яхшилаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб келинмоқда.

Коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш илмий-техника жамияти Марказий, Ўзбекистон ва Тошкент область правлениелари республикамиз пойтахтида ўтказган илмий-техника конференциясида бу бош масала бўлиб қолди. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида иш бошлаган ва уч кун давом этган бу анжуманда «Уй-жой фондидан фойдаланиш соҳасида техника тараққиётини тезлаштириш йўллари» атрофлича муҳокама этилди.

Ўзбекистон областлари ва қардош иттифоқдош республикалардан 200 дан ортиқ киши қатнашган мазкур конференцияда иштирокчилар уй-жой биноларини капитал ва жорий ремонт қилишни планлаштириш, шу мақсадлар учун ажратиладиган маблағлардан ўринли ва тежаб-тергаб фойдаланиш, шунингдек лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳамда ремонт ишлари ўз вақтида, сифатли тайёрланиши ва ўтказилишига эришиш, уй-жой хўжалигини бошқаришни такомиллаштириш юзасидан бир қанча қизиқарли доклад ва ахборотлар тинглаб, тажриба алмашдилар. Тошкентнинг илғор уй-жой бошқармалари иши ҳамда шу тармоқ илмий-техника жамияти маҳаллий ташкилотларида олиб борилаётган ишлар билан танишдилар.

Қ. РИХСИЕВ.

ТАЪМИРЛАШ ИШЛАРИДАГИ БАЪЗИ МУАММОЛАР

ДУРДОНАЛАР

Кейинги йилларда Ўзбекистонда қадимий обидаларни муҳофаза қилиш ва таъмирлашга эътибор янада кучайди. Жумладан, Самарқандда тарихий обидаларни тиклаш бўйича кенг кўламда ишлар олиб борилмоқда. Шарқ маданияти дурдонаси ҳисобланмиш Регистон, Шоҳи Зинда ансамбллари, Гўри Амир мақбараси, Улуғбек обсерваторияси ва бошқа ёдгорликларга қайта умр бахш этилди. Бибихоним масжидида консервация ва реставрация ишлари жадал суръатлар билан бошлаб юборилди.

Область партия комитети ва область Совети ижроия комитетининг ташаббуси билан сўнгги йилларда катта ишлар амалга оширилди. Регистон майдони!.. Бу ерда бўлган ниши улкан ўзгаришларни кўриб бунёдкор халқимизга таҳсинлар айтиши, шубҳасиз. Улуғбек, Шердор ҳамда Тилла-Кори мадрасалари атрофи тартибга келтирилди. Натижада ҳар учала обиданинг кўркижамоли очилиб, улар кўркамлашиб кетди.

Бироқ шуни алоҳида қайд этиш керакки, таъмирлаш ишларининг самарали ва сифатли бўлиши, асосан, шу соҳадаги мутахассис кадрлар зиммасига юклатилган. Афсус, бундай кадрлар ҳозирча жуда озчиликни ташкил этиб келади. Область партия комитетининг ғамхўрлиги туфайли Самарқанд Давлат архитектура-қурилиш институтида ва ўрта махсус ўқув юртларида қадимий меъморчилик санъатининг барча турлари ёшларга ўргатила бошланди. Яқин йилларда илмий жиҳатдан чиниққан таъмирловчи ёш кадрлар етишиб чиқадилар.

Лекин, биз таъмир ишларидаги камчиликларни қайд этмай ўтолмаймиз. Жумладан, Самарқанддаги махсус илмий-таъмирлаш устахонасида шу пайтгача илмий иш олиб борилмаганлиги туфайли кошинлар тайёрлаш учун паспорт тузилмаган. Натижада кошинлар сифати паст, умри қисқа бўлмоқда.

Бошқа бир мисол. Ўтган йили Тилла Қори мадрасасида янги гумбаз қурилиб, унинг сирти уч юз квадрат метрга яқин сирли кошинлар билан қопланди. Орадан бир йил ўтмасдан, кошинлар сири тўкилиб кетяпти. Бунга ўхшаш мисолларни таъмирланган ҳар бир участка ва объектда учратиш мумкин.

Еки яқинда битказилган Улуғбек мадрасасининг асосий пештоқида сақланиб қолган геометрик чизиқлардан ташкил топган «гирех» нақшини олайлик. Ундаги на «гирех» нақшини ва на геометрик чизиқни ажратиб бўлади. Ачинарлиси шундаки, таъмирлаш учун ажратилган маблағлар ўринсиз сарфланмоқда.

Ахир, таъмир дейилганда деворда сақланиб қолган қадимги қолдиқларга асосан ишни давом эттиришни тушуниш керак-ку! Шундай бўлгач, нега энди лойиҳалар шу қолдиқлар асосида аниқ тузилмайди? Қадимий обидаларни сифатли таъмирлаб, уларни бугунги ҳаётимизнинг жонли шоҳидларига айлантириш барчамизнинг шарафли бурчимиздир.

Шуни қайд қилишимиз керакки, Самарқандда тарихий ва маданий обидаларнинг жонланишига катта ҳисса қўшаётган қўли гул, истеъдодли усталар йўқ эмас. Ана шундай жонкуяр, иқтидорли усталардан бири Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Абдуғаффор Ҳаққуловдир. А. Ҳаққулов Самарқанд махсус илмий-реставрация ишлаб чиқариш устахонасида 1952 йилдан буён ишлайди. У кўплаб обидаларнинг таъмир ишларида фаол иштирок этиб келмоқда. Уста Ҳаққулов бажарган иш ҳамиша ажралиб туради.

А. Ҳаққулов Бибихоним масжидига кириш пештоқи чап минорасини аъло сифатда бажариб, ҳозир Тилла Қори мадрасаси гулдасталари гумбазларини таъмирлаётир. Уста Ҳаққулов таъмир ишлари лойиҳаларини яхши тушунади ва чуқур билади. У айрим мураккаб нақшлар лойиҳасини бир парча кошин орқали туза олади.

Бугунги кунда А. Ҳаққулов коммунист сифатида ажойиб ташаббус билан чиқди: яъни у Ўзбекистонда биринчи бўлиб, Самарқанддаги шу пайтгача таъмирланмаган Нодир-Девон Беги мадрасаси барча турдаги таъмир ишларини асл ҳолатига келтириб беришни ўз зиммасига олди. Ишончимиз комилки, А. Ҳаққулов ўз ваъдаси устидан чиқади. Яқин йиллар ичида Нодир-Девон Беги мадрасаси ҳам бошқа обидалар қатори яшартирилади.

Биз ана шундай қўли гул усталаримиз билан фахрланамиз ва бошқаларни ҳам шундай бўлишга даъват этамиз.

Н. ЕРБОБОЕВ,
Самарқанд область маданият бошқармасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

РАМЗ

ИЛҲОМ ДАФТАРИДАН

Офтобда қорайган
 теримчи аёл,
Эскирган этак-ла
 хайрлашган он.

Деди: Вақт етди
 энди бемалол,
Йўлдошим, музейдан
 фахрли жой ол...

Олтмиш йил одимлаб
 кетди тарихга,
Бир янгроқ қўшиқнинг
 саси уфурди.
Қаранг-а, бир йўла
 олти эгатдан
Тонг билан «зангори кема»
 югурди.
Токи бор эканки,
 шаҳарлик дўсти,

Ҳалолдир деҳқоннинг
 ваъдаси, лафзи,
Пайкалда таралган бу куй,
 бу қўшиқ,
Ўроғ-у болғанинг
 якдиллик рамзи.

Набижон ПИРИМҚУЛОВ,
Чирчиқдаги Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати ишчиси.

ГАЗЕТХОН ИЖОДИДАН

ТАРЖИМАИ ҲОЛ

ҲАЖВИЯ

Не-не оғир ишларнинг устидан, не-не енгил ишларнинг остидан ғизиллаб ўтмаганмиз. Мудир ҳам бўлдик, қоровуллик ҳам қилдик. Ҳатто бир йили баҳорда қурт боқувчи кампирларга самоварчи бўлиб ҳам ишлаганмиз. Аммо-лекин ҳаммасидан ҳам кўнглимиз қолгани йўғу «айрим» ғаламисларнинг иғвоси билан, ҳалигидай ўз аризамизга биноан «қуён» бўлганмиз.

Минг хил ташвишни кўриб оқ оралаган соч устидаги дўппини ёнбошга қўйиб, кўк чойни хўплаб-хўплаб ўйлаб қарасам, энг осон иш — ўқитувчилик.

«Бекордан худо безор» деди Тулки тоғам. Бир амаллаб институтга сиртдан ўқишга кирдим. Аммамизнинг катта қизи Таннозхон Мирвоққосова қишлоғимизда мактаб директори. Қариндош-да, сўзимизни ерда қолдирмайди, мактабга жойлаштириб, адабиётдан дарс берди.

Раҳматли бувим ҳар хил эртакни, чўпчакни кўп биларди. Ўша эшитганларни айтиб дарс ўтаман девдим, бўлмади. Айниқса, текшира-текшира дафтарлардан безор бўлдим. Тўғрисини айтганда, каминангиз суробли бир гап тузолмайдилар-у, болаларнинг ёзганларини текшира олармиди. Йўқ, бу фан бизга тўғри келмас экан, ўз розилигим билан ариза бердим. Минг қилса ҳам қариндош қариндошлигини қиларкан. Аризамни ўқиб чиққач, анча вақт оғир ўйга чўмдилар ва юзимга қараб, «тирик бўлсак бир ерда, кетсак бир гўрда бўлайлик» деганларидек, ачиниб термулиб турдилар. Хуллас, келаси йил меҳнатдан дарс бердилар. Ана дарс-у, мана дарс! Бу дарс каминага узукка ярашган кўздек мос тушди. Меҳнат дарсини чиқарганнинг отасига балли!

Қўнғироқ чалиндими, аканг қарағай журналини қўлтиқлаб, гердайиб синфга киради-да, расмий ҳисоб-китоб тугагач, болаларни ташқарига — участкага олиб чиқади. Мактаб қоровулининг ҳам садағаси кетай, тушунган одам-да! Ҳар бири ўн кило тупроқ кўтарадиган ўнта кетмонни ва куч билан боссангиз бир метр бўлмаса ҳам ерга тизза бўйи санчиладиган ўнта белни тахтлаб қўядилар. Каминa болаларга ағдариладиган ерни бўлиб бериб, бир четда чўнтакка қўлни тиқиб, кузатиб турадилар. Сизга ёлғон, худога чин ҳар фаслда мактаб участкасидаги ер икки-уч эмас, ўн-йигирма марта ағдарилади. Ҳадеб ағдарилаверганиданми, билмадим, кейинги пайтлар ҳосил ҳам бермай қўйди. Гиёҳ унмаса бизга нима?!

Биринчи йил қишда қор ёққан пайтларда бироз қийналдик. Ахир иш йўқ, бир соат бир йилдек чўзилиб, роса зериктиради-да, қўнғироқни кутиб юрагинг тарс ёрилиб кетай дейди. Ҳайрият иш ҳам топилди. Хўжайиннинг томларини курашош, тошкўмир-пошкўмирларини ташиш, меҳмон келганда печкаларни ёқиб, сув ташиш учун тирмизакларни югуртирамиз. Аммо-лекин, кейинги пайтларда бу дарс қанчалик роҳатижон дарс бўлмасин, кичтак ранжиганим рост. Бир кун хўжайиннинг кенжатойи Аслиддинжон каминани ўз номим — Бекорхўжа Дангасаев деб атамай «лапатка муаллим» деб чақириб қолса бўладими? Ўшанда қулоқларим чиппа битди. Ғазабим қайнаб, қоним кўпириб кетдиёв. Бошқа бола айтганда... Ҳай майли, биринчидан, қонун чатоқроқ, иккинчидан, ўғилчанинг кўнгли оғримасин, деб ўзимни эшитмаганга олдим. Шу-шу, ҳамма исмимни «лапатка муаллим» деб атайдиган бўлишди.

Бир неча кундирки, ўқитувчилар орасида аттестация бўлармиш, деган совуқ хабар ўрмалаб қолди. Буёғи қандоқ бўлди, энди-а? Айтишларича, аввало мактаб директори характеристика берармиш.

Демак, даставвал қариндош-хўжайин омон бўлсин.

Бекорхўжа Дангасаевнинг таржимаи ҳолини оққа кўчирувчи:

Сафар УМРЗОҚОВ.
Нурота райони.

Тошкент «Компрессор» заводи ишлаб чиқарган маҳсулотлар Иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам кўпчиликка манзур бўлмоқда. Заводда социалистик мусобақа илғорлари сафи тобора кенгайиб боряпти.

Суратда: кунлик топшириқларини 130-150 процент қилиб адо этаётган йиғувчи-слесарь Ю. Кудрявцевни иш устида кўриб турибсиз.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

АХБОРОТ

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ЗАФАРИМИЗ — СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИГАЧА

Колоннамиз меҳнат аҳли КПСС XXV съезди тарихий қарорларини бажара бориб, тобора кўпроқ муваффақият қозонмоқда. Улар социалистик мусобақани авж олдириш туфайли ўнинчи беш йилликнинг уч йили планини барвақт адо этдилар.

Коллектив беш йиллик бошидан бери бош пудрат бўйича 6 миллион 471 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини ўринлатди. 646 гектар янги ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. 1225 гектар майдоннинг мелиорация ҳолати яхшиланди.

Ҳозир бизнинг бутун диққат-эътиборимиз йиллик пудрат ишлари планини 1 декабргача адо этиш ҳамда топшириққа қўшимча 200 минг сўмлик ҳажмида иш бажаришга қаратилган.

Ж. МАШАРИПОВ,
«Хоразмводстрой» трестининг Чалиш кўчма механизациялашган колоннаси бошлиғи.

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРГА ҲАМ

«Ҳурмат Белгиси» орденли «Узбекнефтегазразведка» бирлашмасига қарашли Шўрсувдаги тупроқ уни тайёрлаш корхонасининг маҳсулотлари республикамиз ташқарисига ҳам жўнатила бошланди. Корхонада тайёрланаётган тупроқ уни махсус пармалаш ишларини бажаришда фойдаланилади. Шу кунгача бошқа республикаларга 300 тоннадан зиёд тупроқ уни тайёрлаб жўнатилди.

Социалистик мусобақанинг намунали йўлга қўйилганлиги, илғорлар ўз вақтида рағбатлантириб турилганлиги, меҳнат интизомига тўла риоя қилинаётганлиги учун бу ерда чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати кун сайин яхшиланиб бормоқда. Тегирмончи Ҳасанбой Эргашев, қоп тикувчи Очилбой Абдуллаев, ун қопловчи Баротали Раҳмонов сингари зарбдорларнинг меҳнат календарида 1979 йилнинг ноябрь ойи очилганига анча бўлди.

Н. ҚОДИРОВА,
С. ҲОЛМАТОВ.
Фарғона область, Ўзбекистон райони.

КОЛЛЕКТИВИМИЗ БАЙРОҚДОР

Босмахонамиз Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, шу йилнинг иккинчи квартали кўрсаткичлари бўйича биринчиликни эгаллади. Корхонага СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи даражали пул мукофоти берилди. Бундан руҳланган коллективимиз шу кунларда социалистик мусобақани янада авж олдириб юбордилар. Босмахона бўйича 7 ойлик реализация плани 103,2 процент бажарилди.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олган босмахонамиз ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ғолиблик байроғини қўлда маҳкам тутишга ҳамда беш йилликнинг зарбдор йили планини. социалистик мажбуриятларини зиёди билан уддалашга аҳд қилиб, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Ж. РОЗИҚОВ,
Марғилон шаҳар босмахонаси инженери.

* * *

Редакция саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари эришаётган зафарлар ҳақида **Ў. Топиболдиев, Ж. Ҳусанов, Н. Дўсталиев, Ш. Алмуродов, Н. Қодиров** (Қашқадарё), **В. Ўлмасбоев, З. Усмонов** (Тошкент), **Қ. Тўраев** (Наманган), **Б. Эгамов** (Бухоро), **Т. Содиқов** (Андижон)лардан ҳам хушхабарлар олди.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

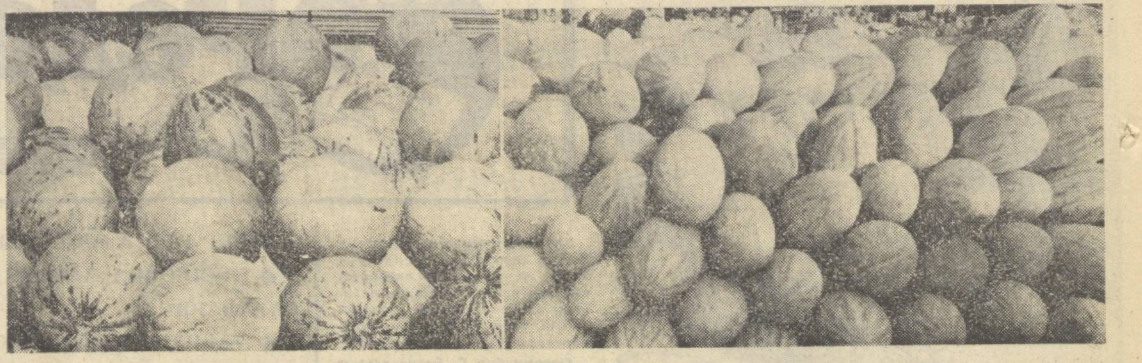

БОҒБОН АҲЛИ, КЎП ЯШАНГ

Республикамизда ноз-неъматлар — қовун, тарвуз, шафтоли, олма, узум ва бошқа хил мевалар ҳар қачонгидан кўп етиштирилди, йиғим-терим кун сайин кучайтириляпти. Азамат полизчиларимиз, боғбон-соҳибкорларимиз ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан бунёдга келтирилган маҳсулотларни тезкорлик билан йиғиб-териб давлат тайёрлов пунктлари, колхоз-совхоз дўконларига жўнатмоқдалар, меҳнаткашларнинг дастурхонини тўкин-сочин қилмоқдалар. Бозорларга кўз ташласак олтиндек товланиб турган қовунлар, тилими тилни ёрадиган тарвузлар, ширага тўлган шиғил-шиғил узумлар, юпқапўст шафтолилар ва бошқа меваларни кўриб кўзимиз қувнайди.

Эндиги муҳим вазифа етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини исрофа нобуд қилмасдан зудлик билан йиғиб-териб олиб, тайёрлов пунктларига жўнатишдан иборат, токи ўзбек деҳқонларининг мурувватидан Москва, Ленинград шаҳарларининг ишчи-хизматчилари, Сибирь ва Узоқ Шарқ меҳнаткашлари баҳраманд бўлсинлар!

Юқоридаги суратларга кўз ташланг. Уни фотомухбиримиз А. Тўраев Иштихон районидаги «Октябрь» колхози полизлари ва Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номидаги қишлоқ хўжалик ва саноат бирлашмаси токзорларида суратга олган. Яқинда Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ўтказиладиган «ширинак» мусобақасида ана шу сиз кўриб турган қовунлар намойиш этилади. Бирлашманинг узум узувчи қизи Нуриниса Ҳазратқулова кунлик топшириқни икки-уч баравар ошириб бажармоқда.

Халқимиз дастурхонини турли хил ширин-шакар ноз-неъматлар билан тўкин-сочин қилаётган азамат полизчилар, боғбон - соҳибкорлар, кўп яшанг!

ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР

МАҲОРАТ

Евдокия Александровна Коломицева ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съездига делегат қилиб сайланди. Қариндош-уруғлари, ҳамкасб дўстлари ва севимли ўқувчилари уни иззат-икром билан кузатиб қўйишди. Съезд кунлари меҳнатда ўрнак кўрсатган бир гуруҳ педагогларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Мукофотланганлар орасида Андижон областидан Охунбобоев шаҳридаги 3-ўрта мактабнинг ўқитувчиси Евдокия Александровна Коломицева ҳам бор эди. У съезддан Олтин Юлдуз ва Ленин ордени тақиб қайтди.

Бу иззат-ҳурматнинг ҳаммаси меҳнат, ҳалол меҳнат туфайли. Евдокия Александровнанинг миллати украин. Умр йўлдоши ўзбек. Улар Андижонда бахтини топишди.

Евдокия Александровна Украинанинг Гончаровка қишлоғида туғилиб-ўсган. Уттиз тўққизинчи йили ота-онаси Киргизистон ССРнинг Фрунзе областига кўчиб келди. Евдокия шу ерда педагогика институтини битирди. Дипломнинг сиёҳи қуримасдан Жалолободга ишга жўнади. Мактабда ўқитувчи бўлиб ишлади. Орадан бир йил ўтмай, Андижоннинг Жанубий Оламушук қишлоғига келин бўлиб тушди: ўзбек йигити Солижон Кўчқоровга турмушга чиқди. Келиннинг оёғидан дегандай, у ўзининг меҳнати билан ўзбек хонадонига файз киритди, саодатига саодат қўшди. Ҳозир уларнинг еттита фарзанди бор.

Тўнғичи Наримон инженер. Ундан кичиги Люба Кўчқорова Андижон давлат педагогика институтида ишлайди. Икки қизи Андижон давлат медицина институтида: опаси бешинчи, синглиси иккинчи курсда ўқийди. Гулнора ўрта мактабни битирди. Қолганлари ҳали ёш. Иккита қизи турмуш қурди. Уларнинг қайноталари ўзбек, қайноналари рус. Чинакам интернационал оила...

Қаҳрамон ишлаётган мактабга бордик. Евдокия Александровнанинг бўйи анча тиқ, юзларига ажин оралаган. Сочлари, қошлари сарғиш. Истараси иссиқ, мулойим. Оддийгина кийиниб юради. Ўз касбига ихлоси баланд. Мактабда каттадан-кичик ҳамма ҳурмат қилади. Ниҳоятда камтар, кам гап аёл. Ўзи ҳақида гапиришни унча хуш кўрмайди.

«Мақтовга арзигулик иш қилолганим йўқ. Эл қатори ишлаб, бурчимни ўтаяпман. Қирқ саккизинчи йили иш бошлаганман. У маҳалда мактабларда шароит оғир эди. Ўқиш қуроллари етишмасди. Синф бўйича битта дарслик бўларди. Иккинчи сменада чироқ ёқиб ўқитардик. Ҳозир ҳамма нарса муҳайё. Ҳавасга ишлагинг келади».

Евдокия Александровна бутун суҳбат давомида шу гапларнигина айтди, холос. Мактаб директори Музаффар Зикряев қаҳрамоннинг шахсий намунаси ҳақида қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Евдокия опа умрининг ўттиз йилини бола тарбиясига, маориф ишига бағишлади. Рус мактабида химиядан дарс беради, ёшларни маърифат йўлига бошлайди, уларга қатъиятлик, меҳнатсеварликни ва чидамли бўлишни ўргатади. У ўзаро суҳбатда камгап бўлса ҳам, дарсни шундай зўр маҳорат, илҳом билан ўтадики, ўқувчилар қирқ беш минут қандай ўтиб кетганини пайқамай қолишади. Олти-етти ўқувчидан ўтилган темани сўраб баҳолайди, янги дарс ўтади. Савол-жавобларга ҳам улгуради, уй вазифасини тушунтиради. Шунча ишни қирқ беш минутда бажариш айтишга осон. Опа маҳоратининг сири шунда. У ҳар бир минут эмас, ҳар бир секунддан унумли фойдаланишга ҳаракат қилади. Ҳар сафар дарсига анализга кирганимда ўқувчиларга муомаласини кузатиб, чеҳрасидаги мулойимлик, кўзларида балқиб турган оналик меҳридан ҳаяжонга тушаман. Айниқса лаборатория ишларини қизиқарли ўтказади.

Бу, химия фанини чуқур билганидан. Евдокия Александровнадан таълим олган ўқувчилар ҳар йили химия бўйича ўтказилган шаҳар, область ва республика олимпиадаларида қатнашиб, фахрли ўринни олишади. Опанинг қизи Люба Кўчқорова 1972 йили Бокуда бўлган Бутуниттифоқ олимпиадасида қатнашиб, СССР Фанлар академиясининг Фахрий ёрлиғини қўлга киритган эди. Бу йил 9-синф ўқувчиси Нелля Тен химия бўйича республика олимпиадасида иккинчи ўринни эгаллади.

Евдокия Александровна моҳир педагог бўлиши билан бирга меҳрибон тарбиячи, жамоат ишларида ҳам фаол қатнашади. Мактабда химия-биология методика кенгашининг раҳбари. Жамоатчилик асосида ишлайдиган ўртоқлик судининг аъзоси. Каттага ҳам, кичикка ҳам маслаҳатгўй, янгича маросимларга бош-қош. Мактабда қизлар клуби мавжуд. Опа шу клубда комитет аъзоси. Комитет аъзолари ҳар ойда бир марта машғулот ўтказиб, йигит-қизларга одоб, ахлоқ нормаларини ўргатиб борадилар, қандай кийиниш, ўзини қандай тутиш ҳақида фойдали маслаҳатлар беришади.

Опанинг шогирдлари кўп. У ўттиз йил давомида кўп талабалар дилида олим ва одам бўлиш истагини уйғотди. Унинг қўлида ўқиган кишиларнинг бири олим, бири врач, бири машҳур пахтакор, яна бири ажойиб раҳбар бўлиб етишди. Медицина фанлари кандидати Тамила Аблазимова бир вақтлар Евдокия Александровнанинг қўлида ўқиган эди. Ҳозир у Андижон давлат медицина институтида ишлайди. Докторлик ишини ниҳоясига етказиб қўйди.

— Менинг дилимга олима бўлиш истагини Евдокия опа солган эди, — дейди у.

Бундай миннатдорчилик сўзларини фан кандидати илмий даражасига эга бўлган Тўлқин Султонов, Малика Умарова, Маннон Олимов ва бошқа ўнлаб ҳозирги куннинг ажойиб зиёлиларидан ҳам эшитиш мумкин. Улар ҳам Евдокия Александровнадан ҳаёт дарсини олишган.

Болаларга пухта билим бериш, уларни замонамиз талаблари даражасида вояга етказиш — Евдокия опанинг доимий шиоридир. Бундай эзгу ният кишини улуғлайди, унинг обрўсига обрў қўшаверади.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ҚУТҚАРУВЧИ ДЕЛЬФИНЛАР

Владивосток траулер ва рефрижераторлар флоти базасига қарашли «Невельской» дизель электроходининг денгизчилари шу ғалати ҳолнинг шоҳиди бўлдилар. Улар денгиз шерини раҳмсиз йиртқич акулалар қуршаб олганлигини кўрдилар. Акулалар қуршовни оҳиста торайтириб келардилар ва ҳайвоннинг емиш бўлиши турган гапдек эди. Шу пайт қаттиқ бир қичқириқ эшитилди: денгиз шери фалокат сигналларини берди. Орадан икки-уч минут ўтгач ёрдам етиб келди. Шиддат билан келаётган дельфинларни кўрган акулалар нарига жўнаб қолди. Аммо бир миль чамаси сузгач, тўсатдан яна қайтиб келишди. Шунда дельфинлар яна денгиз шерини қутқаришга отилдилар.

Ўша куни шарқий Камчатка соҳиллари ёнида об-ҳаво жуда яхши бўлиб, денгиз яққол кўриниб турарди. Денгизчилар ўзига хос денгиз жангини бутун тафсилотлари билан кузатишга муваффақ бўлдилар. Дельфинлар денгиз шери устидан сакраб ўтиб, унинг теварагида доира ҳосил қилдилар. Шундан сўнг йиртқичлар «жанг майдони»дан жўнаб қолишга мажбур бўлдилар. Дельфинлар денгиз шерини шу тахлитда ҳалокатдан қутқариб қолдилар.

В. ЧЕТВЕРИКОВ,
ТАСС мухбири.
Владивосток.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

АНДИЖОН «МАЛИКАСИ» — ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Бутуниттифоқ радиоси хушхабар таратди. Пахтакор ўлка мухлислари эрта тонгдан андижонлик моҳир енгил атлетикачи Светлана Ўлмасованинг Европа чемпиони номига сазовор бўлиб, жаҳон рекорди ўрнатганлигидан хабар топдилар. Светлананинг бу ютуғи республикамиз енгил атлетика тарихида ўрнатилган учинчи жаҳон рекордидир.

Светлана номи танилиб қолганига саноқли йиллар бўлди. Республика, мамлакат, қолаверса, халқаро мусобақалар ўтказилгудек бўлса, мухлислар Ўлмасованинг кўрсатган натижаларини сабрсизлик билан кутишга одатланиб қолишган. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Андижонлик армиячи Светлана енгил атлетика бўйича Чехословакия пойтахтида ўтказилаётган Европа чемпионатига йўл олганлигидан хабар топган мухлисларнинг қувончи чексиз.

Республикамиз вакили мухлислар ишончини оқлади. Прагада 3 минг метрли масофа бўйлаб дастлабки мусобақада маҳорат кўрсатди. У масофани сабр-тоқат ва матонат билан босиб олди. Баҳс бошиданоқ дугоналаридан илдамлаб олишга ҳаракат қилган Светлана марраға биринчи бўлиб келди. Жами 8 минуту 33,2 секунд вақт сарфлаб, йирик мусобақани бошқараётган енгил атлетика мутасаддиларини ҳайратга солди. Чунки, андижонлик спортчининг маррада биринчи бўлиши унга ғолиблик супасининг энг юқори поғонасини эгаллаши учун имкон берди, кўрсатган натижаси эса жаҳон рекордидан зиёда эди. Ваҳоланки, чемпионатда қитъанинг турли мамлакатларидан ташриф буюрган спорт юлдузлари ўзаро баҳслашишга шайланган эдилар.

Ўлмасовани Андижоннинг спорт «маликаси» деб бежиз айтишмайди. У барча мусобақаларда шунга яраша ҳаракат қилиб, республикамиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилаётир. Светлана шу йил Америкада АҚШ—СССР енгил атлетикачилари матчида биринчиликни эгаллаб, кўпчиликни қувонтирган эди. Унинг Европа чемпиони номига сазовор бўлиши устози, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Р. Сайфуллиннинг хизматлари зое кетмаётганлигидан далолатдир. Шундай қилиб, Ўлмасова республикамиз енгил атлетикаси тарихида учинчи бўлиб жаҳон рекордини ўрнатди. Биринчи рекордни қарийб 20 йил бурун уч хатлаб сакраш бўйича тошкентлик Олег Ряховский ўрнатган бўлса, иккинчи рекордга 200 метрга тўсиқлар оша югуриш устаси Роза Бабич эришган эди. Светлананинг қўлга киритган ютуғи республикамизда спортнинг енгил атлетика турига алоҳида эътибор берилаётганлигининг ёрқин самарасидир.

ФУТБОЛ:

УЧИНЧИ ЭШЕЛОНДА

Иккинчи лига коллективлари ўртасида навбатдаги тур учрашувлари ўтказилди. Бунда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Химик» — «Сигнал» — 3:2, «Орбита» — «Металлург» (М) — 1:2, «Қаршистрой» — «Хоразм» 0:0, «Динамо» — «Автомобилист» — 0:2, «Амударё» — «Хива» — 1:0, «Пахтачи» — «Металлург» Ч — 2:1, «Олға» — «Нефтяник» — 2:0, «Зарафшон» — «Старт» — 3:1, «Хўжанд» — «Текстильщик» — 5:2, «Бўстон» — «Шаҳрихончи» — 0:1.

Ўйинлар жадвали:

	Ю	Т	О
«Автомобилист»	22	59—26	48
«Олға»	21	47—17	43
«Зарафшон»	19	55—31	44
«Янгиер»	16	43—22	38
«Шаҳрихончи»	16	40—26	38
«Бўстон»	16	45—32	37
«Химик»	16	53—38	36
«Хоразм»	14	47—35	36
«Хива»	15	39—28	35
«Строитель»	15	36—38	33
«Нефтяник»	14	41—39	33
«Пахтачи»	13	34—33	32
«Металлург» М	12	43—41	31
«Сигнал»	10	29—32	29
«Динамо»	10	35—46	27
«Амударё»	10	26—40	26
«Хўжанд»	11	41—50	25
«Актюбинец»	10	24—46	24
«Металлург» Ч	8	31—45	24
«Орбита»	9	30—45	21
«Текстильщик»	7	19—43	20
«Қаршистрой»	6	21—56	17
«Старт»	7	22—57	16

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/IX да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА (Ленин комсомоли номли марказий маданият ва истироҳат боғининг «Яшил театри»да) — 31/VIII да **Аяжонларим.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ҲАЙВОНОТ ДУНЁСИ — ДЎСТЛАР ДУНЁСИ» АТТРАКЦИОНИ** (ўргатувчи РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Тихонов).

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
ТОШКЕНТ СТУДЕНТЛАРИ ВА ЁШЛАРИ УЧУН СПЕКТАКЛЛАР НАМОЙИШ ҚИЛИШ ОЙЛИГИДА КЎРСАТИЛАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/IX да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
3/IX да — ОЛОВУДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (премьера, 12.00). ДОН КАРЛОС (19.00).
5/IX да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИДА (билетлар сотилган).
7/IX да — СУҒД ЭЛИНИНГ ҚОПЛОНИ.
8/IX да — БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР КЕЧАСИ.
9/IX да — БОРИС ГОДУНОВ.
10/IX да — ЗОЛУШКА (12.00). ФЛОРИЯ ТОСКА (19.00).
12/IX да — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.
13/IX да — ЖИЗЕЛЬ.
14/IX да — КНЯЗЬ ИГОРЬ.
16/IX да — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.
17/IX да — ОЛОВУДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (премьера, 12.00). ОҚҚУШ КЎЛИ (19.00).
19/IX да — ПИКОВАЯ ДАМА.
20/IX да — ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ.
21/IX да — ЧИО-ЧИО-САН.
23/IX да — ДИЛОРОМ.
24/IX да — ДОКТОР АЙБОЛИТ (12.00). АИДА (19.00).
26/IX да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
27/IX да — РИГОЛЕТТО.
28/IX да — СПАРТАК.
29/IX да — КАРМЕН.
30/IX да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИДА.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

33-90-81 телефони бўйича справка олиш мумкин.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
1 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА
СССР биринчилиги учун «ШАХТЁР» (Донецк) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

АНГРЕН ШАҲРИДАГИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудири: физика (фан кандидати);
кафедра доценти: фалсафа (2 ўрин фан кандидатлари);
кафедра катта ўқитувчиси: зоология;
кафедра ўқитувчилари: умумий техника фанлари ва меҳнат (2).
КОНКУРС МУДДАТИ — 13 сентябргача.
Конкурсдан ўтганларга навбати билан турар-жой бериладм.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин. Тошкент область, Ангрен шаҳри, 48-квартал.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ
молекуляр биология лабораториясининг кичик илмий ходимлари (3 ўрин)
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 15 сентябргача.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй.

●

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг
ЎЗБЕКИСТОН ЭНЕРГЕТИКА ВА АВТОМАТИКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кундузги ўқишга: техник кибернетика ва информация назарияси.
Сиртқи ўқишга: техник кибернетика ва информация назарияси (2 ўрин), бошқариш системалари ва ҳисоблаш техникасининг элементлари ва тузилиши (2), автоматик бошқарув ва регулировка, технологик процессларни бошқариш, электр станциялари, тармоқлари ва системалари ва уларни бошқариш.
Аспирантура шартларига мувофиқ ариза ва ҳужжатлар 10 сентябргача қабул қилинади.
Мурожаат учун адрес: 700143, Тошкент шаҳри-143, Академиклар шаҳарчаси, Телефон: 66-29-53.

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: КПСС тарихи, сил касаллиги ва болалар сил касаллиги (фан доктори);
кафедра катта ўқитувчилари: жисмоний тарбия, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш;
кафедра ассистентлари: иккинчи педиатрия факультетининг болалар юқумли касалликлари (2 ўрин), топографик анатомия билан оператив хирургия (бир ярим ставка), госпиталь педиатрияси, биринчи педиатрия факультетининг факультет педиатрияси, кўз касалликлари, болалар ва ўсмирлар гигиенаси билан гигиена, микробиология, биохимия;
кафедра ўқитувчилари: КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, рус тили, лотин тили, физика, ноорганик химия, органик химия.
КОНКУРС МУДДАТИ — 16 СЕНТЯБРГАЧА.
Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри-140, Чермет кўчаси, 103-уй.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1 СЕНТЯБРДА МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР, РАЙОН ҲАМДА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА

ОБУНА БОШЛАНАДИ

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ» АГЕНТЛИКЛАРИДА, АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ҲАМДА ИШ ЁКИ ЎҚИШ ЖОЙИДАГИ ЖАМОАТЧИ МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР ОРҚАЛИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги аппарати коллективи министрликнинг бош мутахассиси Акмал Собиржонович АВАЗМАТОВнинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Салом, мактаб!» 10.25 — «Эртакка ўхшаган олам». Музикали фильм. 10.55 — «Халқларимизни куйлаймиз». Бадиий фильм. 12.25 — Ф. Коробай чалади. 14.55 — Ҳужжатли фильмлар. 15.30 — Концерт. 15.40 — КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари — ҳаётга! 16.10 — «Орлёнок». 17.10 — «Мани менинг қишлоғим». Бадиий фильм. 4-серия. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Узоқ Шарқ илмий маркази». 2-кўрсатув. 19.15 — Концерт. 19.30 — «Олий ўқув юртлари ва техникумларда янги ўқув йилининг бошланишига». 19.50 — «Бредли». Бадиий фильм. 1-2 сериялар. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Лев Толстой ҳақида сўз. (Ҳужжатли фильм, 2-қисм). 23.00 — Калькутта ёшлар ансамблининг чиқиши. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Болалар учун кўрсатув. 11.30 — «Тайга сири». Бадиий фильм. 18.00 — «Салом, мактаб». 18.30 — Фильм-концерт. 19.00 — «Янги ўқув йили билан». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ривожланган социализм шароитида КПССнинг аграр сиёсати». 19.50 — «Ҳосил дастурхонин ёзди саратон». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ота-оналар учун болалар концерти. 21.30 — «Вақт». (Москва). 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — «Биз буни ўтмаган эдик». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Она қиссаси». Бадиий фильм. 20.15 — «Тошкент ва тошкентликлар». 20.45 — Реклама. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильмлар. 21.55 — Фильм-концерт.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Концерт. 10.30 — «Сахий ер». 11.15 — «Ўқув юртларининг халқ назоратчилари». 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Республика балиқчилик хўжаликларида». 13.30 — «Қўнғироқ яна мактабга чорлайди». 14.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!» 16.10 — Симфоник манзаралар. 18.30 — «Саломатлик — туман бойлик». 18.40 — «Ёшлик». 19.40 — «Социализм мамлакатларида». 19.50 — Эстрада миниатюралари. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Бахт табассуми» (очерк). 22.30 — «Шарафли меҳнатим». Концерт. 23.20 — Мақом кечаси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП. Тошкент, Ленин проспекти 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-08. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-78-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ККАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-75-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02655. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 199.